

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Valintaesitys

6.11.2023 Dnro: EURA 2021/901237/09
02 01 01/2023/ESAVO

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi
Luonto-Saimaa 2.0

Hakijan virallinen nimi
Savonlinnan Seudun Matkailu Oy

Hakemusnumero
901237

Saapumispäivämäärä
02.06.2023

Alkamispäivämäärä
01.08.2023

Päätymispäivämäärä
31.12.2025

Viranomainen
Etelä-Savon maakuntaliitto

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus
Uudistuva ja osaava Suomi ohjelman 2021-2027
kevään 2023 JTF haku

Hakuilmoituksen tunnus
ESALII-007

Käsittelijä
Anne Liisa Kokkonen

Toimintalinja
7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi

Eryitystavoite
7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä

Tukimuoto
Alueellinen kehittämistuki: kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Luontomatkailu on yksi Suomen merkittävimmistä matkailun muodoista, jossa on vielä paljon hyödyntämätöntä potentiaalia. Luonto-Saimaa 2.0 -hankkeella haetaan ratkaisua erityisesti 1) Saimaan vetovoimaisuuden ja saavutettavuuden kasvattamiseen niin kotimaassa kuin ulkomaillakin ympärivuotisesti, 2) seutukunnallisten ja alueellisten luontomatkailureittien kehittämiseen, 3) vastuulliseen viestintään ja luontomatkailupalveluiden ja -tuotteiden kehittämiseen tavoitelluille asiakassegmenteille, 4) kalastus- ja metsästysmatkailun kysynnän kasvattamiseen ja tuotteistamiseen, sekä 5) palvelevien pyörämatkailureitistöjen luomiseen ylimaakunnallisesti.

Monipuoliset luontomatkailureitistöt toimivat alueelle merkittävänä vetovoimatekijänä ja niillä on vaikutusta myös yritysten liiketoimintaan, uusien liiketoimintamahdollisuuksien syntyyn, matkailijoiden viipymän pidentämiseen ja matkailukauden pitenemiseen sesongin ulkopuolelle.

Erityisesti pyörämatkailu on kasvanut vahvasti ja reiteille, palveluille ja tuotepaketeille on kasvava kysyntä niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin. Pyörämatkailu on maailmanlaajuisesti yksi kestävän matkailun nousevista trendeistä, joka monipuolistaa maaseudun elinkeinomahdollisuuksia, lisää yrittäjyyttä ja luo työpaikkoja. Kansainväliseltä matkailukentältä on noussut myös kysyntää kalastus- ja metsästysmatkailutuotteille sekä saunan tuotteistamiseen.

Luonto-Saimaa 2.0. hankkeen päätavoitteena on nostaa Savonlinnan seutukunta ja Saimaa kansainvälisesti houkuttelevaksi, ympärivuotiseksi luontomatkailukohteeksi ja rakentaa alueelle seudullinen luontomatkailureitistö monipuolisine palveluineen.

Hankkeen tavoitteina on

- Lisätä yritysten liikevaihtoa, saada alueelle uusia palveluntarjoajia ja luoda uusia liiketoimintamahdollisuuksia esim. pyörä- ja kalastusmatkailun kautta. Varmistaa, että alueen palveluntarjoajilla on eri kohderyhmille sopivia tuotteita.
- Monipuolistaa alueen vastuullista palvelutarjontaa ympärivuotiseksi, houkuttellen alueelle uusia asiakasryhmiä ja pidentäen matkailijoiden viipymää alueella.
- Pidentää matkailukautta ja edistää matkailun ympärivuotisuutta mm. rakentamalla yhteistyötä luonto-, pyöräily-, kalastus- ja metsästysmatkailuun panostavien kansainvälisten matkanjärjestäjien kanssa.
- Kasvattaa alueen tunnettuutta monipuolisena luontomatkailukohteena ja nostaa kalastus ja pyörämatkailu kärkituotteiksi.
- Lisätä ekologisia liikkumisen muotoja ja kohteiden fyysistä saavutettavuutta.

Hankkeen toimenpiteet jakautuvat neljään työpakettiin:

- 1) Reitistöjen kehittäminen ja saavutettavuuden parantaminen
- 2) Tuotekehitys ja paketointi sekä markkinoinnin ja myynnin tuki
- 3) Yhteistyöverkostojen rakentaminen, osaamisen ja kansainvälistymisvalmiuksien vahvistaminen
- 4) Viestintä, PR ja alueen tunnettuuden lisääminen

Hankkeen tuloksena

- Alueen tunnettuus ympärivuotisena luontomatkailukohteena on vahvistunut sekä kansallisesti että kansainvälisesti.
- Alueelle on luotu vetovoimainen luontomatkailureitistö, joka pitää sisällään reittejä eri vaativuustasoille ja erilaisten matkailijoiden tarpeisiin. Reiteille on luotu kartat ja opasteet ja tieto on helposti myös kansainvälisten matkailijoiden löydettävissä.
- Alueen näkyvyys, vetovoima ja tunnettuus pyörämatkailukohteena on lisääntynyt. Esimerkiksi alueen maastopyöräreittiverkosto tunnetaan muiden Suomen maastopyöräilykohteiden rinnalla. Pyörämatkailijoille löytyy laajasti heidän tarvitsemiaan palveluita.
- Yhteistyössä kuntien kanssa on kartoitettu investointitarpeet halutuille reiteille.
- Vesillä liikkumisen muotoja saatu tuotteistettua paremmin, eri kohteiden (esim. saarien) saavutettavuutta on parannettu.
- Alueen palvelutarjonta on monipuolistunut. Alueelle on saatu uusia ympärivuotisia matkailutuotteita, joiden ansiosta matkailukausi pitenee ja matkailijamäärät jakautuvat tasaisemmin myös hiljaisemmille sesongeille.
- Kalastus- ja metsästysmatkailun asema on vahvistunut.
- Matkailutuotteet ovat digitaalisesti ostettavissa ja vastaavat entistä paremmin eri ryhmien (esim. pyörä- ja kalastusmatkailijat) erityisintressejä ja tarpeita.
- Alueen yrityksiin on syntynyt uutta liiketoimintaa tai alueelle uusia yrityksiä liiketoimintamahdollisuuksien lisääntyttyä.
- Yhteistyö ja verkostomainen toimintatapa yritysten ja muiden toimijoiden sekä kuntien välillä on tiivistynyt.
- Luontomatkailun asiakasymmärrys alueen toimijoiden keskuudessa on lisääntynyt.
- Matkailutulo lisääntyy ja matkailijoiden viipymä alueella pitenee.

Hankkeen toimenpiteet

Hankkeen tavoitteiden saavuttaminen on jaettu neljään toimenpidetasona:

TP 1: Reitistöjen kehittäminen ja saavutettavuuden parantaminen

TP 2: Tuotekehitys, markkinoinnin ja myynnin tuki

TP 3: Yhteistyöverkoston rakentaminen, osaamisen ja kansainvälistymisvalmiuksien vahvistaminen

TP 4: Viestintä, PR ja alueen tunnettuuden lisääminen

TP1: Reitistöjen kehittäminen ja saavutettavuuden parantaminen

a) Uusien reittien kartoittaminen ja olemassa olevien kehittäminen

- Reittikartoitukset, reittien testaus ja luokittelu: pyöräily (retkipyöräily, pyörävaellus, maastopyöräily- ja paikallisreitit), vesiretkely, vaellus, talvi-/monikäyttöreitit, (winter hiking, hiihtovaellus)
- Uusien tarinallisten/teemoitettujen elämysreittien luominen eri teemojen (esim. ruoka, sauna, historia) ympärille
- Uudet reittipilotit kesälle ja talvelle esim. Puruveden puolikas (pyöräily) ja hiihtovaellusreitistö.
- Kaupunki/kyläreittien kehittäminen (esim. Vekaransalmen maisematie, oravareitti, Rantasalmen pyöräilyreitit, Puruveden puolikas)
- Olemassa olevien reittien kehittäminen: Pihlajaveden Polkasun jatkokehittäminen, kaupunkireittien päivittäminen ja muut esim. AR/audioreitit
- Oheispalvelujen kehittäminen reiteille: esim. pyörämatkailijoiden tarvitsemat huoltopisteet, säilytys- ja lukitsemispaikat, taukopaikat, penkit (kevyet rakenteet)
- Ohjelmalveluyrittäjien, kyläyhdistysten ym toimijoiden aktivointi palvelujen tuottajiksi reittien varrelle, esim. verkostoitumispäiviä kylien toimijoille

b) Saavutettavuuden parantaminen

- Kartat, mobiiliopastukset, AR:n mahdollisuudet; tehdään markkinointimateriaalia reiteistä ja alueen palveluista.
- Reitien vieni digitaaliselle alustalle (esim. Outdooractive ja Salmi Platform)
- Oikeanlaisen sisällön tuottaminen eri kanaviin eri kielillä ja toimenpiteiden testaus
- Pyörävuokrausverkoston kehittäminen alueelle (esimerkkeinä muualla toimivat Carfield ja SaimaaCoop), muut oheispalvelut (esim. tavaroiden kuljetuspalvelu)
- Matkakettajujen kehittäminen yhteistyössä keskeisten toimijoiden kanssa
- Saarien saavutettavuus (lauttojen, lossien ja risteilyjen linkitys reiteille)

TP2: Tuotekehitys, markkinoinnin ja myynnin tuki

a) Tuotekehitys ja paketointi

- Koulutusta ja tuotekehitysapua uusien palveluiden tuotteistamiseen; mm kalastus-, metsästys- ja luontomatkailupalvelujen kehittäminen, pyöräily-ystävälliset palvelut, kiertomatkat, saunatuotteet. Eri asiakasryhmien huomioiminen, kohdemarkkinoiden ja - kulttuurien tuntemus, jakelukanavat, hinnoittelu, tarinallistaminen, palvelumuotoilu, laatu ja vastuullisuus.
- Kalastusmatkailun nostaminen yhdeksi keskeiseksi teemaksi alueen palvelutarjonnassa ja vesistökohteiden kehittäminen matkailullisesti vetovoimaiseksi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (esim. Paasvedellä, Puruvedellä ja Suurijärvellä)
- Kehittää ja tuotteistaa metsästysmatkailua Pirun Savonranta -hankkeessa syntyneen verkoston kesken ja laajentaa sitä kattamaan koko alueen
- Ympärivuotisen tarjonnan laajentaminen
- Talvimatkailutuotteiden kehittäminen ja uuden kiertomatkatuotteen esim. majatalosta majataloon -tyyliin hiihtovaellus, pyöräily tms. pilotointi
- Elämysmatkatuotteiden kehittäminen kansainvälisille markkinoille asiakaslähtöisesti (matkanjärjestäjälähtöisesti): Mökki ja sauna, luonto ja paikallinen elämäntapa, perinteet, historia, ruoka, Slow Travel.

b) Markkinoinnin ja myynnin tuki

- Uusien jakelukanavien käyttöönotto ja myynnin tehostaminen mm. digitaalisten ratkaisujen avulla, myyntikanavien sopivuuden testaus/sopivien kanavien haku (kalastus ja pyöräily)
- Matkailuyritysten digiloikan valmennuspolku, jossa paneudutaan yrityksen digitaaliseen matkailumarkkinointiin, myyntiin ja digitaalisen asiakaspolun kehittämiseen. (jakelukanavakoulutus, FB/Instagram mainonta, Google analytics, some sisällöntuotanto, somemarkkinoinnin vuosikello, sisällöntuotanto nettiin ja someen loppukuluttajille)
- Yritysten markkinoinnin ja sisällöntuotannon tukeminen: kuvat, videot, reelsit
- Laadun kehittäminen ja mittaaminen (Tripadvisor), laatukriteeristö ja palautteen kerääminen
- Matkanjärjestäjäyhteistyö myynnin edistäjänä, potentiaalisten myyjien kartoitus, tutustumismatkat potentiaalisille myyjille yhdessä Visit Finlandin kanssa (kalastus, metsästys, luonto)
- Tuotemanuaali – Kalastus- ja metsästysmatkailu
- Uusien palvelujen ja tuotteiden kysynnän testaaminen eri alustoilla
- Markkinointipilottien toteutustyöt valituille kohdemarkkinoille asiakaspolun eri vaiheilla, testataan tuotetarjonnan kiinnostavuutta yhteismarkkinoinnin keinoin valituissa digitaalisissa kanavissa.

- Alueen palvelujen saavutettavuuden ja tunnettuuden parantaminen osallistamalla messuille kotimaassa ja ulkomailla; yritysten osallistumisen tukeminen myynti- ja messutapahtumiin ja kv workshopeihin

TP 3: Yhteistyöverkostojen rakentaminen, osaamisen ja kansainvälistymisvalmiuksien vahvistaminen

a) Verkostojen rakentaminen

- Kalastus- ja metsästysalan toimijoiden kartoitus ja yhteiselle alustalle tuominen (yhteistyössä ProAgrian kalastusasiantuntijan kanssa)
- Osaajapoolin kartoittaminen, ohjelmapalvelutoimijoiden pooli, josta kaikki löytyvät
- Pyörävuokrausverkoston kehittäminen

b) Toimijoiden osaamisen kehittäminen ja kansainvälistymisvalmiuksien vahvistaminen

- Asiakas- ja kulttuuriymmärryksen parantaminen yrityksissä ja uusien asiakasryhmien tavoittaminen
- Yritysten kansainvälistymisvalmiuksien vahvistaminen ja yritysten palvelujen/tuotteiden sisällöntuotannon tukeminen eri kielillä eri kanaviin
- Uudenlaisten toimintatapojen kehittäminen ja yhteistyön tekeminen yli toimialarajojen
- Kansainvälisen myyntiosaamisen kehittäminen koulutuksin ja tietoisuuden: kuinka hoidetaan matkanjärjestäjä yhteistyö, matkanjärjestäjä FAMit ja mediamatkat (pääpaino kalastus, metsästys ja luonto orientoituneissa matkanjärjestäjissä)
- Yrityksille koulutusta digitaalisiin myyntikanaviin. Tavoitteena saada kaikki kehitetyt tuotteet myyntiin digitaalisiin myyntikanaviin joko yritysten omaan verkkokauppaan tai Visit Savonlinnaan.
- Benchmarkkausmatkat liiketoimintaosaamisen kehittämisen tukena; kotimaa ja ulkomaat (pyöräily, kalastus, rengasreitit, talviesonki luontomatkoissa)

TP 4: Viestintä, PR ja alueen tunnettuuden lisääminen

- Yhteisen visuaalisen ilmeen luominen alueen luontomatkoilureitistölle (brändikäsikirja, tarinat, kuvapankki, opasteet)
- Fishing Saimaa -osion rakentaminen palveluineen, joka on eri Visit-organisaatioiden hyödynnettävissä
- Yhteinen viestintäsuunnitelma niin kotimaisille kuin kansainvälisille markkinoille (eri kohdealueille omat), sisältäen myös markkinoinnin ja myynnin tavoitteet
- Yhteinen viestintäsuunnitelma
- Sisällöntuotanto eri kanaviin; oma luontosomettaja yritystenkin tukena
- PR -tilaisuudet ja mediavierailut ja mediavaikuttaminen
- Sisältömarkkinointi ja alueen tarinallistaminen: Saimaan tarinan vahvistaminen

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo, Yli- ja Pohjois-Karjala

Kunnat

Savonlinna, Sulkava, Rantasalmi, Enonkoski, Kitee

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	575 306	0	575 306
Flat rate 40 % kehittäminen	230 122	0	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	805 428	0	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	644 343	0	0
2 Omarahoitus: Yksityinen rahoitus	17 385	0	0
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	117 500	0	0
5 Yksityinen rahoitus	26 200	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	805 428	0	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanketta haetaan rahoitettavaksi toimintalinjalta 7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi, erityistavoitteesta 7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä. Hankkeessa tavoitteena on edistää erityisesti luontomatkailun ympärivuotistamista. Hankkeessa kehitetään Savonlinnaa ja Saimaata luontomatkailukohteen a rakentamalla seudullinen luontomatkailureitistö palveluineen. Hanke on teemallisesti alueellisen siirtymäsuunnitelman mukainen edistämällä kasvuhaluista ja työllistävää (matkailu) liiketoimintaa sekä tukemalla uusien ja korvaavien lisäyömahdollisuuksien löytymistä maaseudulla.

Hakemus ei rahoittajan arvion mukaan täytä kaikilta osin rahoitettavilta hankkeilta edellytettäviä yleisiä valintaperiaatteita. Hankesuunnitelma ei ole riittävän konkreettinen, jotta hankkeen eteneminen olisi seurattavissa ja todennettavissa sen perusteella. Hankesuunnitelmasta puuttuu selkeä fokus ja toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi on esitetty siten, ettei tekemisen konkreettinen sisältö käy kuvauksesta riittävän selkeästi ilmi. Hankesuunnitelmassa puuttuu myös eri toimenpiteiden aikataulutus hankeajana. Myös hankehenkilöstön tehtäväkuvaukset ovat puutteelliset työn tarpeellisuuden arvioimiseksi.

Hankesuunnitelmassa ei myöskään avata riittävän selkeästi sen tuottamaa lisäarvoa suhteessa hakijan aikaisemmin toteuttamaan luontomatkailureitistöjä kehittäneeseen hankkeeseen, johon hakemuksessa viitataan.

Hankkeen tavoitteena on lisätä alueen yritysten liikevaihtoa ja saada alueelle uusia palvelutarjoajia sekä luoda uusia liiketoimintamahdollisuuksia esim. pyörä- ja kalastus- ja metsästysmatkailun kautta. Hankesuunnitelma sisältää sellaisia, suoraan yrityksiin kohdistuvia toimenpiteitä, jotka on tulkittavissa de minimis -tueksi yrityksille (mm. messumatkat, yritysten markkinoinnin ja sisällöntuotannon tukeminen, valmennukset). Hakemuksessa de minimis -toimenpiteitä ei kuitenkaan ole yksilöity, eikä hakemuksen liitteistä puuttuu osallistuvien yritysten de minimis -tuki ilmoituksia.

Hankkeen rahoitukseen on sitoutunut kirjallisesti tai alustavasti merkittävä määrä kuntia sekä maakunnan matkailuyrityksiä. Hakemuksesta puuttuu kuitenkin rahoitussitoumukset rahoitukseen osalta rahoitukseen osallistuvilta yrityksiltä. Puuttuvien sitoumusten määrä vastaa rahoituksesta 22 000 euroa.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hakemuksen arviointi suoritettiin maakuntaliiton pisteytystyöryhmässä 23.8.2023. Arvioinnin mukaan hanke on erityistavoitteen 7.1 ja alueellisen siirtymäsuunnitelman mukainen. Hakemus ei kuitenkaan täytä kaikilta osin yleisiä valintaperusteita, eikä sitä esitetä rahoitettavaksi. Hakemuksen arvioinnissa saama pistämäärä ei olisi ollut riittävä hankkeen rahoitettavaksi etenemiseen kyseissä haussa.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Ei